

CONJUGAREA VERBELOR FRANCEZE

CUPRINS

PARTEA I – ASPECTE TEORETICE

Verbul	9
Locuțiunile verbale	9
Verbe tranzitive și intransitive	10
Verbe regulate și neregulate	10
Timpurile verbului	10
A. Timpurile simple	10
B. Timpurile compuse	12
Modurile	14
Cele trei grupe de verbe	15
Diatezele verbului	16
Verbe impersonale	17
Verbe defective	18
Forma negativă	18
Forma interogativă	19

PARTEA A II-A – CONJUGĂRI

Verbe auxiliare:	
– <i>avoir</i>	22
– <i>être</i>	30
Verbe-tip:	
– diateza activă (<i>parler</i>)	38
– diateza pasivă (<i>être aimé</i>)	46
– diateza pronominală (<i>se repentir</i>)	50

Verbe-tip:
Respect pentru oameni și cărți

– grupa I, în <i>-er</i> (<i>aimer, apprécier, assiéger, broyer, céder, créer, jeter, manger, modeler, payer, peser, placer</i>)	56
– grupa a II-a, în <i>-ir</i> (<i>finir</i>)	80
– grupa a III-a, în <i>-ir</i> (<i>sentir</i>), în <i>-oir</i> (<i>recevoir</i>), în <i>-re</i> (<i>vendre</i>)	82
Verbe neregulate:	
– grupa I (<i>aller, envoyer</i>)	88
– grupa a II-a (<i>haïr, bénir</i>)	92
– grupa a III-a (<i>absoudre, acquérir, assaillir, battre, boire, bouillir, conclure, conduire, confire, connaître, coudre, courir, couvrir, craindre, croire, croître, cueillir, cuire, déchoir, devoir, dire, dormir, écrire, faillir, faire, fuir, gésir, joindre, lire, luire, médire, mettre, moudre, mourir, mouvoir, naître, offrir, ouvrir, paraître, peindre, perdre, plaire, pouvoir, prendre, résoudre, rire, savoir, servir, suffire, suivre, surseoir, tenir, traire, tressaillir, vaincre, valoir, vêtir, vivre, voir, vouloir</i>)	96
Verbe impersonale (<i>éclairer, falloir, grêler, neiger, plevoir, tonner</i>)	216
Verbe defectivă (<i>choir, clore, échoir, paître</i>)	222
Lista verbelor conjugate, prezentate în ordine alfabetică	230

VERBUL

(*Le verbe*)

Verbul este partea de vorbire (*partie du discours*) flexibilă care exprimă:

– o acțiune săvârșită ori suportată de subiect:

*Je **mange** une poire.*

– starea sau existența unui subiect:

*Tu **es** content.*

• Când un verb unește subiectul cu numele predicativ (*l'attribut*) poartă numele de verb copulativ (*copule*). Cele mai folosite verbe copulative sunt: *être, devenir, sembler, se faire, paraître, rester, demeurer, se montrer* etc.

LOCUȚIUNILE VERBALE

(*Les locutions verbales*)

Locuțiunile verbale sunt grupuri de cuvinte cu valoare de verb. Sunt alcătuite din: **verb + substantiv**; **verb + adjectiv**; **verb + alt verb** (*avoir l'air, avoir peur, avoir besoin, avoir beau, faire attention, faire grace, faire savoir, faire venir, savoir vivre*).

În limba franceză există:

1. Verbe **tranzitive directe** (*transitifs directs*) – a căror acțiune se răsfrânge asupra unui obiect care este *complement direct* (*J'écris une lettre*).
2. Verbe **tranzitive indirecte** (*transitifs indirects*) – a căror acțiune se răsfrânge asupra unui *complement indirect* (*Elle pense à moi*).
3. Verbe **intranzitive** (*intransitifs*) – a căror acțiune nu se răsfrânge asupra unui obiect. De aceea, ele nu pot avea decât un complement circumstanțial (*La neige tombe*).

VERBE REGULATE ȘI NEREGULATE

(*Verbes réguliers et irréguliers*)

1. Verbele **regulate** sunt acelea care respectă regulile generale ale conjugării; ele își schimbă terminația în funcție de persoană, număr, timp, mod și uneori gen, dar radicalul lor rămâne neschimbat.
2. Verbele **nerregulate** își modifică radicalul în timpul conjugării.

TIMPURILE VERBULUI

(*Les temps du verbe*)

A. TIMPURILE SIMPLE

(*Les temps simples*)

Orice formă verbală conține două elemente:

- **radicalul** (*le radical*), care este elementul fundamental; de cele mai multe ori este invariabil, dar la verbele nerregulate se schimbă în cursul conjugării;

– **terminația** (*la terminaison*), reprezintă elementul variabil; alipită radicalului, ne indică modul, timpul, persoana și numărul.

TERMINAȚIILE TIMPURILOR SIMPLE ALE CELOR TREI GRUPE DE VERBE

MODUL	TIMPUL	TERMINAȚII		
		Grupa I	Grupa a II-a	Grupa a III-a
Infinitiv (<i>infinitif</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	-er	-ir	-ir, -oir, -re
Indicativ (<i>indicatif</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	-e -es -e -ons -ez -ent	-is -is -it -(iss)ons -(iss)ez -(iss)ent	-s -s (-t) -ons -ez -ent
Indicativ (<i>indicatif</i>)	Imperfect (<i>imparfait</i>)	-ais -ais -ait -ions -iez -aient	-(iss)ais -(iss)ais -(iss)ait -(iss)ions -(iss)iez -(iss)aient	-ais -ais -ait -ions -iez -aient
Indicativ (<i>indicatif</i>)	Perfect simplu (<i>passé simple</i>)	-ai -as -a -âmes -âtes -èrent	-is -is -it -îmes -îtes -irent	-us -is -us -is -ut -it -ûmes -îmes -ûtes -îtes -urent -irent
Indicativ (<i>indicatif</i>)	Viitor (<i>futur</i>)	-ai -as -a -ons -ez -ont	-ai -as -a -ons -ez -ont	-ai -as -a -ons -ez -ont

Condițional (<i>conditionnel</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	-ais -ais -ait -ions -iez -aient	-ais -ais -ait -ions -iez -aient	-ais -ais -ait -ions -iez -aient
Conjunctiv (<i>subjonctif</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	-e -es -e -ions -iez -ent	-(iss)e -(iss)es -(iss)e -(iss)ions -(iss)iez -(iss)ent	-e -es -e -ions -iez -ent
Conjunctiv (<i>subjonctif</i>)	Imperfect (<i>imparfait</i>)	-asse -asses -ât -assions -assiez -assent	-isse -isses -ît -issions -issiez -issent	-usse -isse -usses -isses -ût -ît -ussions -issions -ussiez -issiez -ussent -issent
Participiu (<i>participe</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	-ant	-(iss)ant	-ant
Participiu (<i>participe</i>)	Trecut (<i>passé</i>)	-é	-i	-i, -u, -s, -t
Imperativ (<i>impératif</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	-e -ons -ez	-is -(iss)ons -(iss)ez	-s -ons -ez

B. TIMPURILE COMPUSE

(*Les temps composés*)

Timpurile compuse se formează dintr-un **verb auxiliar** (*avoir* sau *être*), folosit la un timp simplu, și **participiul trecut** al verbului de conjugat.

TABLOUL FORMĂRII TIMPURILOR COMPUSE

MODUL	TIMPUL COMPUS AL VERBULUI DE CONJUGAT	MODUL ȘI TIMPUL VERBULUI AUXILIAR	EXEMPLE
Indicativ (<i>indicatif</i>)	Perfect compus (<i>passé composé</i>)	Indicativ prezent	<i>J'ai mangé</i> <i>Je suis venu(e)</i>
	Mai mult ca perfect (<i>plus-que-parfait</i>)	Indicativ imperfect	<i>J'avais mangé</i> <i>J'étais venu(e)</i>
	Trecut anterior (<i>passé antérieur</i>)	Perfect simplu	<i>J'eus mangé</i> <i>Je fus venu(e)</i>
	Viitor anterior (<i>futur antérieur</i>)	Viitor I	<i>J'aurai mangé</i> <i>Je serai venu(e)</i>
Condițional (<i>conditionnel</i>)	Perfect I (prima formă) (<i>passé, I-ère forme</i>)	Condițional prezent	<i>J'aurais mangé</i> <i>Je serais venu(e)</i>
	Perfect II (a doua formă) (<i>passé, II-ème forme</i>)	Conjunctiv imperfect (fără <i>que</i>)	<i>J'eusse mangé</i> <i>Je fusse venu(e)</i>
Conjunctiv (<i>subjonctif</i>)	Perfect (<i>passé</i>)	Conjunctiv prezent	<i>Que j'aie mangé</i> <i>Que je sois venu(e)</i>
	Mai mult ca perfect (<i>plus-que-parfait</i>)	Conjunctiv imperfect	<i>Que j'eusse mangé</i> <i>Que je fusse venu(e)</i>
Imperativ (<i>impératif</i>)	Perfect (<i>passé</i>)	Imperativ prezent	<i>Aie mangé</i> <i>Sois venu(e)</i>
Infinitiv (<i>infinitif</i>)	Perfect (<i>passé</i>)	Infinitiv prezent	<i>Avoir mangé</i> <i>Être venu(e)</i>
Participiu (<i>participe</i>)	Trecut compus (<i>passé composé</i>)	Participiu prezent	<i>Ayant mangé</i> <i>Étant venu(e)</i>

• În ultima coloană a tabloului s-a dat ca exemplu formarea timpurilor compuse ale unui verb conjugat cu auxiliarul *avoir* (*manger*) și ale unui verb conjugat cu auxiliarul *être* (*venir*).

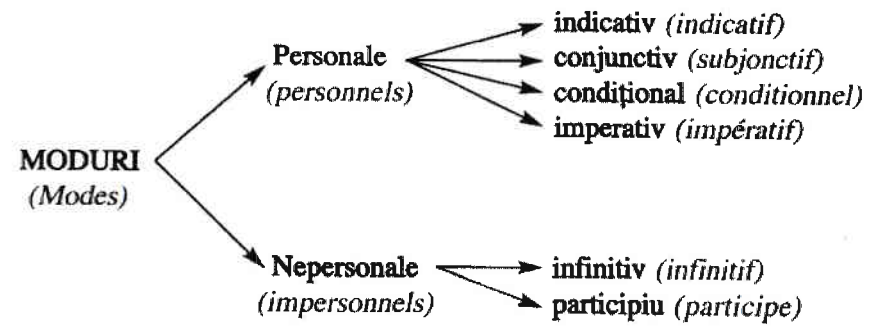
- Tabloul nu cuprinde **timpurile supracompuse** (*les temps surcomposés*). Ele se formează dintr-un timp compus al auxiliarului și participiul trecut al verbului de conjugat. Astfel, timpurile compuse *j'ai mangé, j'avais mangé, j'aurai mangé, j'aurais mangé, que j'aie mangé*, devin *j'ai eu mangé, j'avais eu mangé, j'aurai eu mangé, j'aurais eu mangé, que j'aie eu mangé*.
- Timpurile supracompuse se folosesc mai ales în limba vorbită.
- În afară de verbele auxiliare propriu-zise *avoir* și *être*, mai pot fi folosite ca auxiliare și altele (*aller, venir, devoir, pouvoir, savoir, vouloir, faire*), numite și **verbe semiauxiliare** (*verbes semi-auxiliaires*).

TABLOUL MODURILOR ȘI TIMPURILOR

MODURI	TIMPURI SIMPLE	TIMPURI COMPUSE
Indicativ (<i>indicatif</i>)	Prezent (<i>présent</i>) Imperfect (<i>imparfait</i>) Perfect simplu (<i>passé simple</i>) Viitor (<i>futur</i>)	Perfect compus (<i>passé composé</i>) Mai mult ca perfect (<i>plus-que-parfait</i>) Trecut anterior (<i>passé antérieur*</i>) Viitor anterior (<i>futur antérieur</i>)
Imperativ (<i>impératif</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	Trecut (<i>passé</i>)
Condițional (<i>conditionnel</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	Perfect forma I (<i>passé I-ère forme</i>) Perfect forma a II-a (<i>passé II-ème forme*</i>)
Conjunctiv (<i>subjonctif</i>)	Prezent (<i>présent</i>) Imperfect (<i>imparfait*</i>)	Perfect (<i>passé</i>) Mai mult ca perfect (<i>plus-que-parfait*</i>)
Infinitiv (<i>infinitif</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	Trecut (<i>passé</i>)
Participiu (<i>participe</i>)	Prezent (<i>présent</i>)	Trecut (<i>passé</i>) Perfect (<i>passé composé*</i>)

Observatii

- Timpurile marcate cu asterisc lipsesc din limba română.
- **Condiționalul perfect forma a II-a** are aceleași forme cu **mai mult ca perfectul conjunctivului**.
- Participiul prezent corespunde **gerunziului** românesc.

Observatii

- Unele gramatici franceze includ în categoria modurilor nepersonale și **gerundivul** (*le gérondif*).

CELE TREI GRUPE DE VERBE
(*Les trois groupes des verbes*)

- După terminațiile infinitivului, verbele franceze se împart în trei grupe:
- Grupa I** (*premier groupe*) este formată din verbele care la infinitiv prezent au terminația **-er** (*chanter, parler, travailler, entrer*).
- Această grupă cuprinde aproximativ 4 000 de verbe, ceea ce reprezintă aproape patru cincimi din verbele limbii franceze.
  - Verbele din grupa I se conjugă în mod regulat.

• Verbele *aller* și *envoyer*, formal, fac parte din grupa I, dar de obicei sunt incluse în grupa a III-a.

Respect pentru oameni și cărți

Grupa a II-a (*deuxième groupe*) cuprinde verbele care se termină la infinitiv în **-ir** (*finir, remplir, grandir*).

- Verbele din această grupă primesc **-iss-** între radical și terminație.
- Această grupă numără peste 300 de verbe.
- Verbele din grupa a II-a se conjugă în mod regulat.
- Atenție la identificarea unui verb de grupa a II-a: nu este suficient să cunoaștem terminația **-ir** de la infinitiv, deoarece și unele verbe din grupa a III-a au aceeași terminație: *partir, sortir*.

Grupa a III-a (*troisième groupe*) cuprinde verbele care se termină la infinitiv în **-ir, -oir, -re** (*partir, venir, voir, pouvoir, faire, rire*).

- Verbele terminate în **-ir** la infinitiv nu intercalează **-iss-** în timpul conjugării, deosebindu-se astfel de verbele din grupa a II-a cu aceeași terminație (*finir, fleurir*).
- Verbele din grupa a III-a nu prezintă un sistem regulat de conjugare.
- Această grupă cuprinde în jur de 370 de verbe.

DIATEZELE VERBULUI

(*Les voix*)

Diatezele (*les voix*) sunt formele pe care le ia verbul spre a exprima rolul subiectului în propoziție.

1. **Diateza activă** (*la voix active*) arată că subiectul face lucrarea.

Pierre reconnaît sa faute.

2. **Diateza pasivă** (*la voix passive*) arată că acțiunea săvârșită de un agent exterior (subiect logic) este suportată de subiect (subiectul gramatical).

La mère est aimée par son enfant.

Diateza pasivă se formează din auxiliarul *être* la timpul respectiv, plus participiul trecut al verbului de conjugat.

Participiul trecut al verbului la diateza pasivă se acordă, ca și în limba română, cu subiectul gramatical în gen și număr (*il est aimé; elle est aimée; ils sont aimés; elles sont aimées*).

3. **Diateza reflexivă sau pronominală** (*la voix réfléchie ou pronominale*) arată că acțiunea făcută de subiect se răsfrânge tot asupra subiectului. În conjugare, subiectul este însoțit de unul din pronumele **me, te, se, nous, vous, se**. Aceste pronume sunt de aceeași persoană cu subiectul.

Je me lave.

La timpurile compuse, verbele pronominale (reflexive) se conjugă cu auxiliarul *être*.

Participiul trecut al acestor verbe, în general, se acordă cu subiectul în gen și număr.

Gramatica actuală recunoaște doar existența primelor două diateze în limba franceză. Pentru cea de a treia (diateza reflexivă sau pronominală) folosește sintagma de **construcție pronominală** (*construction pronominale*).

La forma negativă, negația *ne* precede pronumele personale reflexive, iar negația *pas* se află după verb la timpurile simple și înainte de participiul trecut la timpurile compuse.

VERBE IMPERSONALES

(*Verbes impersonnels*)

Verbele impersonale (*les verbes impersonnels*) sunt cele care se folosesc numai la persoana a III-a singular, fără referire la vreun subiect determinat.

- *Falloir* (a trebui) este verbul impersonal cel mai des folosit în limba franceză:

Il faut que mon frère travaille.

- Fenomenele naturii sunt exprimate printr-o serie de verbe impersonale propriu-zise: *pleuvoir, neiger, geler* – **il pleut, il neige, il gèle**. Aceste verbe se întrebunțează doar la modul infinitiv și la persoana a III-a singular de la toate timpurile indicativului.

- Numeroase locuțiuni verbale impersonale se formează cu verbul *faire*, urmat de un substantiv sau de un adjectiv. Ele exprimă starea timpului: **il fait beau, il fait froid, il fait nuit**.

- Există expresii impersonale foarte des folosite în vorbirea curentă: *il y a, il s'agit, il est question*.

- Verbul *être* urmat de un adjectiv sau de un substantiv poate alcătui de asemenea expresii impersonale: *il est possible, il est bon, il est juste*.

VERBE DEFECTIVE

(*Verbes défectifs*)

Verbele care nu se pot conjuga la toate timpurile sau persoanele sunt **defective**. Iată câteva dintre acestea: *absoudre, abstraire, accroire, advenir, choir, clore, gésir, luire, ouïr, paître, redire, sailir, traire, transir*.

FORMA NEGATIVĂ

(*La forme négative*)

La timpurile simple, negația *ne* stă înaintea verbului, iar *pas* se pune după verb; la timpurile compuse, cele două negații încadrează auxiliarul.

La infinitivul prezent, ambele negații precedă verbul.

La diateza reflexivă, negația *ne* este așezată înaintea pronumelui reflexiv.

FORMA INTEROGATIVĂ

(*La forme interrogative*)

La forma interogativă, în mod obișnuit, subiectul se așază după verb (inversiunea subiectului) și este despărțit de el prin liniuță.

Forma interogativă se mai poate exprima și cu ajutorul expresiei interogative *est-ce que*, fără inversiunea subiectului.

Pentru propozițiile scurte, nu este nevoie decât de intonație (interogativă) pentru a marca întrebarea.

Verbele nu se folosesc la forma interogativă decât la timpurile indicativului și ale condiționalului.

La timpurile compuse, pronumele subiect se inversează după verbul auxiliar.

La verbele reflexive, pronumele complement precedă verbul.